SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
Published by
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches, Located
in all Principle Cities of the
United States.
SANDARA
814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

METAI XX — PENKTADIENIS, LIEPOS (JULY) 28 DIENĄ, 1933 M. — No. 27

BRUOŽAI

Rašo V. G.

Lakunus Pagerbė Visas Pasaulis.
Prusų Lietuviai Persekiojami.
Kreipkim Atydą į Jaunimą.
Klausimas del Bendro Fronto.

Traginga mirtis musų dviejų narsių lakunų kap. Stepono Dariaus ir Stasio Girėno sujudino netik lietuvių tautą, bet ir visą pasaulį. Šis liudnas įvykis daug kuom skiriasi nuo daugelio kitų panašių. Nors orlaivininko gyvybė nuolat pavojuj. Nors jų žusta kasdiena, tačiau retai kuomet likimas taip žiauriai ir nemielaširdingai pasibaigia, kaip su tais dviem musų lakunais.

Jie perskrido sunkiausią savo kelionės dalį—audringą Atlantiką, kur palaidota ne vienas oro užkariautojas; jie pasiekė net patį Europos vidurį—Berlyną. Toliau retai kam bepasiseka nuskristi; net pats Lindberghas negali prilygti Dariaus ir Girėno rekordui.

* * *

Tačiau jie nepasitenkino Berlynu, bet skrido dar toliau. Mažai beturėdami gazolino jie ir tą patį norėjo išnaudoti prisiartinimui prie Lietuvos. Pasiekę Berlyną, musų lakunai, beabejo, žinojo, jog iki Kauno be sustojimo nenulėks. Galėjo nusileisti Berlyne, pasiimti daugiau gazolino ir baigti kelionę. Vienok jie skrido dar 80 mylių ir prie nedidelio miestelio—Soldin juos patiko traginga mirtis. Gazolinui užsibaigus, jie buvo priversti leisti žemyn ir besileisdami žemyn nepastebėjo miško ir atsimušė į medžius.

* * *

Drąsa, gabumai ir pasiryžimas suteikia jų žygiui ypatingą garbę; atsiektas tikslas palieka neišdildomą atmintį aviacijos istorijoj. Štai del ko visas pasaulis susigriaudeno užgirdęs apie Dariaus-Girėno mirtį Amerikos spauda ir žmones įpratę panašių tragedijų dar iki šiandie apgailestauja jų žuvimą. Lenkai, kurie paprastai džiaugiasi musų nelaimėmis, šį kartą neiškentė ir pareiškė mums plačią užuojautą. Chicagos ir Varšuvos lenkų laikraščiai pilni aprašymų ir paveikslų apie tuos lakunus.

* * *

Bet šito smugio niekas taip neatjaučia kaip Chicagos lietuviai, kurie gerai pažino savosius. Chicagoj gimė pati skridimo ideja, čia ji pirmiausia rado pritarėjų ir aktyvos paramos. Nors tuli abejojo apie galimybę perskristi ir persergėjo lakunus apie laukiamą pavojų, tačiau jų entuziazmas ir pasitikėjimas buvo nepakeičiamas.

Jie skrido tikėdamiesi atnešti garbę ne sau, bet lietuvių tautai. Jų tikslas atsiektas, nors didžiausiu pasiaukavimu—jie žuvo del garbės Tėvynės.

* * *

Vokiečių fašistai lig šiolei kovojo daugiausia prieš žydus. Dabar pasirodo, jog ir prusų lietuviams nemažai teks nukentėti nuo hitlerininko fanatizmo. Vėliausi pranešimai nurodo, jog Tilžėj esą uždrausta lietuvių kalba. Jei kas išdrįsta gatvėse kalbėtis lietuviškai, tą vokiečiai tuojau užpuola, primuša ir suareštuoja.

Hitlerininkai pradėjo smarkią kovą prieš lietuvius. Į trumpą laiką norima išrauti iš Vokietijos paskutinius lietuvybės likučius. Prusų lietuviai, begalo sujaudinti, rengiasi apeliuoti į prez. Hindenburghą.

* * *

Kaip išauklėsim savo jausmą toki bus musų ateitis. Amerikos lietuvių jaunimas neužilgo pasiliks vienatiniu lietuvybės globėju ir musų tautos atstovu.

Todel svarbu yra supažindinti tą jausmą su busimu jo uždaviniu ir pareigom; įkvėpti jam pagarbos link tėvų šalies ir tradicijų. Tas tikslas yra galimas įvykinti, tik reikia nuoširdžių pastangų iš suaugusių pusės. Ligšiolei mes tik priepuolamai kreipėm domę į jaunimą, bet laikas pradėti ką nors didesnio.

* * *

Sandara yra pasirengusi atlikti savo dalį. Nepaisant įvairių kliučių ir finansinių trukumų mes plėsim jaunimo auklėjimo darbą; plėsim į visas puses, nes kiekvienas suprantam, jog šis uždavinys stovi aukščiau visų kitų.

Mes kviečiam gerus lietuvius į talką. Netik linkėjimais ir patarimais, bet taipgi darbu ir aukom. Chicaga ir kitos kolonijos turėtų gyvai atsiliepti. Pasaulinės parodos "Lietuvių Dienoj" musų jaunimo grupė buvo skaitlingiausia ir geriausiai pasižymėjo. Bet ant to mes nesustosim. Organizavimas ir auklėjimas bus didinamas ir tobulinamas.

* * *

Šiomis dienomis įvyko svarbios Amerikos lietuvių konferencijos, kuri kiekviena savaip rišo klausimus, bet beveik visos reiškė pageidauvimo sudaryti bendrą frontą.

Ypač daug kalbėta apie tautiško fronto vienybę. Tulos grupės net padarė konkrečius pasiulymus. Tas viskas rodo, jog Amerikos lietuviai pradeda atsipeikėti iš frakcinių arba vienpusiškų dujų. Mes, sandariečiai, visad esam suteikti pagalbos rankoj bile vienai grupei, kuri atlieka rimtą darbą ir nėra perdaug išdidi priimti tokią pagalbą. Reikia uždyti savo tarpe šitoki kooperacijos dvasia.

Garsiojo Londono Ekonominė Konf. Pasiėmė Atostogas

Nieko nenuveikusi, nusprendė kada nors vėl susirinkti ir išnaujo viską pradėti.

Londonas.—Pabaigoj šios savaitės baigė savo dienas daug žadėjusi, bet nieko neišpildžiusi Ekonominė Kanferencija, kurioj skaitlingai dalyvavo ir Amerikos atstovai. Po ilgų derybų ir ginčų pasirodė, jog yra begalo sunku prieiti prie kokio nors bendro susitarimo. Ypač smarkios buvo peštynės tarp Prancuzijos ir Amerikos. Tos peštynės ir suardė konferenciją.

Paskutinės kelios sesijos buvo pašvęstos kalbom ir įrodynėjimams, jog konferencija nemirė, o tik pasiėmė ilgesnes atostogas. Karštą kalbą pasakė Anglijos ministerių pirmininkas MacDonald: "Turime eiti pirmyn. Turime pripažinti šiuos budus kaipo tinkamiausį kelią. Kitokis kelias yra baisus ir revoliucinis." Šie žodžiai buvo greičiau taikomi Rusijos atstovui kuris piršo bolševikų programą kovai su depresija.

CHEVROLET CO. PADIDINO MOKESNĮ 40,000 DARBININKŲ

Detroit, Mich.—Automobilių išdirbėjai irgi neatsilieka nuo bendro žygio pakelti darbininkų uždarbį. Chevrolett kompanijos prezidentas W. S. Knudson pranešė, jog 40,000 savo darbininkų jis pakelsiąs atlyginimą 15 nuoš. Panašiai pasielgė ir kiti automobilių išdirbėjai.

Šiame paveiksle matome, kaip vokiečiai išlydi žuvusius musų didvyrius—kapt. Steponą Darių ir leit. Stasį Girėną.

LIETUVA REIKALAUS BELGIJOS NEVARŽYTI MUSŲ PREKIŲ EKSPORTO

Anksčiau buvo pranešta, kad Belgijos vyriausybė prieš keletą dienų yra sumažinusi importo kontingentus sviestui ir bekonams, toms pat prekėms yra pakėlusi muitus. Tie pakeitimai yra didelis smugis musų sviesto ir bekono ukiui. Kadangi iki šiol musų prekybos balansas su Belgija buvo labiau naudingas Belgijai negu mums, gi paskutiniu metu, del reklamos net žymiai padidėjo Belgijos įvairių prekių pareikalavimas Lietuvoj, todel valdiškos Lietuvos vietos šiomis dienomis rengiasi padaryti žygių Belgijos valdančiose vietose tiems nenormalumams pašalinti ir reikalaus, kad nauji varžymai musų eksportui nebutų taikomi. Jei Belgijos vyriausybė Lietuvos prekėms varžymų nesušvelnins, tai ir Lietuva griebsis priemonių, kad prekybos balansas butų išlygintas.

KIEK SAVIVALDYBĖS BEDARBIAMS DUODA DARBO

Kauno miesto savivaldybė dabar duoda darbo 1300 bedarbių. Panemunėje gatvės tvarkoma, o be to, taisomas kelias tarp Aleksoto ir Marviankos.

Šiaulių miesto savivaldybė duoda darbo 500 bedarbių: valomas Rekijavos ežeras ir daromas pliažas.

Panevėžio miesto savivaldybė prie žemės darbų duoda darbo 400 bedarbių, be to, keliems šimtams bedarbių duoda darbo Vilkaviškio, Ukmergės ir Marijampolės savivaldybės.

Miškių departamentas keliems šimtams bedarbių davė darbo miškuose.

Susisiekimo ministerija prašo ministerių kabinetą pinigų Kauno uostui praplėsti ir jei tam reikalui pinigų bus paskirta, tai taip pat busią bedarbiams duodama tas darbas dirbti.

DR. ZAUNIUS TRIPOLY

Italų telegramų agentura Stefani praneša, kad Lietuvos Užsienių Reikalų Ministeris, dr. Zaunius, pašto hidroplanu atvyko į Tripolį.

EUROPOS RYTŲ GELEŽINKELIŲ KONFERENCIJOS

Tariamasi kaip atsiskaityti dolerio kursui kritus. Lietuvos atstovai posėdžiauja kartu su Lenkijos atstovais.

1925 m. SSSR, Vokietija, Lietuva, Latvija ir Estija yra pasirašiusios sutartį, kad už prekių tranzitą šių valstybių geležinkeliais viena su kita atsiskaitys doleriais. Kol doleris buvo pastovus, buvo viskas gerai, bet, štai, birželio mėn. dolerio kursas ėmė svyruoti, kristi. Ir niekas nenori doleriais imti, bet reikalauja kita kuria valiuta. Atsiskaitymo reikalai susipainiojo.

Atsiskaitymui sutvarkyti praėjusią savaitę Maskvoje buvo SSSR, Vokietijos, Lietuvos, Latvijos (Estija savo atstovų į konferenciją neatsiuntė) atstovų konferencija.

Lietuvą šioje konferencijoje atstovavo geležinkelių valdybos ekon. direkcijos dir. inž. J. Sabaliauskas.

Kadangi dabar dolerių visi kratos, tai nutarta mokėti sutar tį pasirašiusiai valstybei jos pačios valiuta. Tačiau Sovietuose veikia įstatymas draudžiąs červoncus į SSSR įvežti. Tai sovietams mokės kiekvienas savo valiuta.

Su Latvija susitarta taip, kad 80% latviams bus mokama latais, o 20% svetima valiuta (tik ne doleriais).

KODEL LIETUVA UŽ AUKSO BLOKĄ

Rygiškė S. turėjo telefonu pasikalbėjimą su Lietuvos ministeriu pirmininku ir finansų ministeriu p. Tubeliu del Lietuvos nusistatymo aukso standardo bloko atžvilgiu. P. ministeris pirmininkas pareiškė Lietuvos vyriausybė visada tvirtai laikėsi aukso standardo. Kada vyriausybė aptarė "aukso bloko" reikalus buvo nutarta prie jo prisijungti ir Lietuvos ministeris Londone p. Sidzikauskas pasirašė atatinkamą dokumentą, nes Lietuvos vyriausybės manymu, kuo daugiau valstybių bus taip nusistačiusios, tuo geriau ir naudingiau bus viso pasaulio ukiui.

LIETUVOS DERYBOS SU ANGLIJA RUGSĖJO MĖNESIO VIDURY

Iš patikimų vietų gautos žiniose apie ekonominius pasitarimus su Anglais prekybos sutarčiai sudaryti. Lietuvos užsienių ministeris dr. Zaunius, kuris dabar yra Londone ir Lietuvos ministeris Anglijoj p. Sidzikauskas dažnai turi pasitarimus su atsakingomis Anglijos vietomis, bet tie visi pasitarimai yra tik parengiamieji darbai busiančioms deryboms.

Pirmiausia esą reikalinga nustatyti principinę busimų derybų bazę. Anglijos oficialiose vietose esą reiškiama nuomonė, kad sutartis turėtų buti sudaryta toj plotmėj, kaip yra sudaryta tarp Anglijos ir Danijos, butent, kad Lietuva didžiausią dalį suvartojamų anglių, geležies išdirbinių ir dar kai kurių prekių tik iš Anglijos, gi už tai Anglija iš Lietuvos daugiau importuotų bekono ir sviesto. Tačiau yra iš Anglų pusės siulymų sudaryta tarp A. ir Švedijos sutar tis pagal kuria nustatomas prekių kiekis, bet taikyti tvirtai nustatytus ir ilgam laikui garantuotus muitų tarifus ir prekybos santykiuose prisilaikyti plačių kompensato principų.

Busimųjų derybų eiga labai daug priklausanti nuo Lietuvos importierių, kurie savo veikimą turėtų suderinti su bendrais kraš to ekonominiais reikalais.

Pagrindinės derybos galėsią prasidėti tik apie rugsėjo mėn. vidurį, vadinas, pasaulio ekonominei konferencijai ir vasaros atostogoms pasibaigus.

SANDAROS SKUNDĖJAI APE LIUOJA Į AUKŠTESNĮ TEISMĄ

Nori sutrugdyti spaustuvės grąžinimą dar porai mėnesių.

Pralaimėję bylą su Sandara del spaustuvės, du skundikai dabar nusprendė apeliuoti į aukštesnį teismą. Nors laimėti nei jie nei jų advokatai nesitiki, tačiau tuo žingsniu norima S. padaryti dar daugiau išlaidų ir sutrugdyti grąžinimą spaustuvės. Kaip pirmiau jau esame minėję, ši byla turi daugiau politinio pobudžio, negu legalio pamato.

Amerikos Industrija Pradeda Atsigauti Kodeksų Nnstatymo Išvakarėse

DARBININKŲ PAREIKALAVIMAS AUGA, DARBDAVIAMS PRIIMANT VALDŽIOS TAISYKLES

Valdžios nustatytos taisyklės (sulig N. R. A.—National Recovery Act), tapo išsiuntinėtos visiems darbdaviams Amerikoj. Chicagoje 50,000 darbdavių gavo tas taisykles, bet tik Marshall Field & Co. ir Wm. Wrigley jas tuojaus pilnai priėmė, pasirašė ir sugrąžino Prezidentui. Tikimasi, kad trumpu laiku diduma darbdavių priims tas tai sykles, ir prasidės vykdinimas to National Recovery Acto, kuriuo svarbiausiu požymiu yra sutrumpinimas darbo valandų ir pakėlimas algų. Valandos dirbtuvių darbininkams yra ne daugiau kaip 35 savaitėj, o ofisose, ne daugiau kaip 40 valandų savaitėj. Uždarbis gi ne mažiau kaip 40 centų į valandą.

Sutrumpinus darbo valandas pramonė priversta yra kviesti darban daugiau darbininkų. Visose pašelpos stotyse Chicagoje mažinas skaičius reikalaujančių pašelpos. Viena stotis praneša, kad apie 30 šeimynų kas dieną prašalinamos yra iš surašo, kadangi jų nariai gauna darbus. Vienas biuras praneša, kad pastarais laikais gaudavo pareikalavimą po 400 darbininkų kas mėnesis. C. J. O'Laughlin, vice prezidentas Consumers kompanijos, sako kad jo firmos darbininkų skaičius bus padidintas 800. Grigsby-Gruno Radio korporacija priims 700 naujų darbininkų ateinančią savaitę. Fairbanks-Morse kompanija priėmė šiais laikais 1000 darbininkų, ir neužilgo paims keletą šimtų daugiau. Universal Atlas Cement kompanija praneša, kad ji prisitaikė prie valdžios taisyklių ir kad didina skaičių darbininkų. Chicago Retail Lumber Dealers praneša, kad priėmė 500 darbininkų Edward Hines Lumber kompanija praneša, kad darbininkai iki šiol dirbantieji dalį laiko, dabar pradės dirbti pilną laiką, o neužilgo nauji darbininkai bus priimami.

Tokios pat žinios girdisi iš visų pusių. Viskas rodo, kad laikai baisios bedarbės jau praeina ir kad trumpu laiku bus užtektinai darbo visiems, kurie nori dirbti, ir kad užmokestis už tą darbą bus užtektina padoriam pragyvenimui.

KLAIPĖDOS HITLERININKAI VARO DIDVOKIŠKĄ POLITIKĄ

Klaipėda, Liepos 7 d. įvyko Klaipėdos miesto seimelio posėdis.

Svarstant miesto patarėjų rinkimų tvarką, Gailius pasiulė patarėjais rinkti tik tuos asmenis, kurie moka abi krašto kalbas. Tas pasiulymas prieš lietuvių frakcijos balsus buvo atmestas.

Tuoliau buvo pasiulyta plečiamai miesto ligoninėj padidinti sąmatą 4,000 litų. Lietuvių frakcija šiam pasiulymui pasipriešino, nurodydama, kad šį klausimą reikėtų perduoti busimai miesto tarybai. Tas pasiulymas buvo atmestas ir priimta papildoma sąmata.

Lietuvių frakcija pateikė skubų pasiulymą perleisti miesto senelių prieglaudos žemės sklypą numatytai komercijos instituto ir Vytauto Didžiojo gimnazijos statybai. Krikščioniškos socialistinės darbo bendruomenės vadas von Sass pareiškė, kad su tokiu svarbiu reikalu reikią susipažinti plačiau, ir jis prašė šį klausimą atidėti. Dr. Trukanas pareiškė, kad šis klausimas yra vis delto labai skubus, todel jis siulė jo neatidėlioti, bet jei atstovai norėtų šį klausimą nuodugniau panagrinėti, tai jis prašė pasiulymą atidėti kitam posėdžiui ir tada jau galutinai išspręsti.

Lietuvių frakcija pasiulė, kad magistras pasirupintų surasti miesto bedarbiams produktyvaus darbo. Lietuvių darbininkų atstovas Gložaitis pažymėjo, kad miestas turėtų išgrįsti keletą apleistų gatvių ir kai kuriose priemiesčių vietose padaryti takus dviratininkams. Burmistras paaiškino, kad šiam darbui medžiaga galėsianti kaštuoti daug brangiau, kaip pats darbas. Jo nuomone, bedarbiais turėtų susirupinti krašto direktorija.

AMERIKONŲ 'MELTING POT' NEATLIEKA SAVO DARBO; SVETIMTAUČIAI DAR NESUAMERIKONINTI

New Yorkas.—Neseniai pasirodė knyga pavadinta "Rasinės ir etinės grupės Amerikos gyvenime." Tą knygą parašė Dr. Thomas J. Woofer, kuris yra sociologijos frofesorium Pietų Karolinos universitete.

Autorius įrodynėja, jog uždarymas vartų ateiviams į Ameriką tikslu greičiau suamerikoninti seniau atkeliavusius, nepavyko, nes ateivių vaikai dar vis nenori sutirpti 'meltnig pot.' Jie gyvena su tėvais atskirose kolonijose, palaiko senus papročius ir veda tik savo tautos.

Kad svetimtaučių antroji gent kartė dar nėra ištautėjusi, galima pastebėti ir Chicagos pasaulinėj parodoj. Kiekviena tauta turi čia savo "dieną," kurios programus didžiumoj išpildo jaunimas.

PITTSBURGHE ITALAS SUVAŽINĖJO LIETUVAITĘ

McKeesport ligoninėn tapo atgabenta Julė Derkiutė, 17 metų, kurią sunkiai sužeidė tulo italo, Angelo Thomas automobilius. Sužeistoji turės progos išgyti.

PENKI METAI UŽ VIŠTŲ PAVOGIMĄ

Ann Arbor, Mich.—Du detroitiečiai, St. Korn ir J. Kuppe beslankiodami prisivogė išviso arti šimto vištų. Pagaliau juos pagavo ir nugabeno prieš teisėją. Išsisukti nebuvo kaip, tai abu prisipažino kaltais ir gavo iki penkių metų kalėjimo.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
Published Every Friday by
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE

Editorial Office:
814 West 33rd Street Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year $2.00
In Canada and All Foreign Countries per year $3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra Sąvaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis. Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UŽSISAKYMO KAINA:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.

Vyriausia šalies valdžia ir suverenas yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnateisių gyventojų—vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kulturinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinas bešališkas švietimas ir mokslo bei kulturos kėlimas tarpe Lietuvos ir išeivijos Lietuvių.

Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išeivijos Jungtinėse Valstijose ir kitose šalyse.

Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausius Demokratybės principus.

Visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskyrimas tikybinio veikimo nuo politinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsižvengiant į tautos ateitį—pastangos priaugančiąją Lietuvių kartą—jaunuomenę, išauklėti sveiką, apšviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais budais—Mes be Vilniaus Nenurimsim.

DARIUS IR GIRĖNAS PALAIDOTI KAIP DIDVYRIAI.

Pereitam ketvirtadieny laikinoj Lietuvos sostinėj Kaune įvyko laidotuvės dviejų musų žuvusių lakunų kapt. Stepono Dariaus ir Stasio Girėno. Pasak pranešimų iš Kauno, visas miestas atrodė liudėsio apimtas; arti šimto tukstančių žmonių minia apėmė gatves ir karo kapines. Senovės laikų net patys karaliai nebuvo taip iškilmingai laidojami. Lietuvių tauta supranta kokią brangią auką jie uždėjo ant tėvynės aukuro; jog del gimtinio krašto garbės jie ryžosi į tokią pavojingą kelionę, kuri baigėsi jų žuvimu.

Jų drąsų žygį atsakančiai įkainavo ir svetimtaučiai: Telegramos iš Vokietijos aprašo kaip Dariaus ir Girėno lavonai buvo išlydėti į Lietuvą. Iš Soldin miestelio arti kurio įvyko katostrofa, karstai buvo nuvežti automobiliais į Stettino miestą. Stettino miesto ir apskričio viršininkai, daugelis atstovų iš Berlyno ir minia žmonių susirinko į aviacijos lauką. Policija ir mokiniai stovėjo garbės sargyboj. Karstai buvo apversti vainikais.

Liudna kelionė buvo tęsiama orlaiviais iki Karaliaučiaus. Čia vėl trumpai sustota gedulingoms apeigoms, dalyvaujant vokiečių kariuomenei ir Hitlerio buriams. Ši tragedija paliko ir vokiečiuose gilaus įspudžio. Viena, kad ji įvyko jų žemėj; kita—net ir vienpusiškai nusistatę prieš mus vokiečiai supranta, jog Dariaus ir Girėno žygis ir mirtis priklauso ir paliečia netik vieną lietuvių tautą, bet ir visą žmoniją.

Užuojautos žodį pareiškė Anglijos, Prancuzijos ir kitų valstybių atstovai bei spauda. Tos valstybės yra turėjusios panašių nuostolių ir todel supranta ką jie reiškia. Chicagos "Daily Tribune" šiomis dienomis pažymėjo net savo editoriale, jog Dariaus ir Girėnas priklauso prie žmonijos progreso pionierių. Lenkų valdžios laikraščiai pirmą sykį per ilgus metus pagerbė lietuvių tautos sunus, pripažindami jiems didžiausią garbę.

Bet niekas tų dviejų drąsuolių taip giliai nepagerbs kaip pati Lietuvių tauta. Jų atmintis pasiliks musų tarpe šimtmečius; jų pavyzdys bus įkvėpimu ateinančiom kartom; jų drąsus žygis ir mirtis—Lietuvos auka pasaulio progresui.

MUSŲ DIENRAŠČIŲ DUETAS.

Beveik po dviejų savaičių laiko galima šiek tiek bešališkai ir giliau pakalbėti apie surengtą "Lietuvių Dieną", Chicagos Pasaulinėj Parodoj. Tokių skaitlingų iškilmių labai retai teturim, o savo įspudingumu ir patraukimais "Lietuvių Diena" gali buti istoriniu įvykiu išeivijos gyvenime.

"Lietuvių Diena" buvo rengta subendrintomis spėkomis. Niekas, bent iš musų nesivaržė del pirmenybės; kiek kas išgalėjo, tiek dirbo. Ši iškilmė, apart gerų ypatybių, turėjo nemažai ir trukumų, bet apie trukumus neapsimokėtų karščiuotis ir gadinti nervus. Dar mažiau yra pamato ginčytis kuri grupė geriausiai pasirodė. Pelėdai savo vaikas visad meilesnis, o kitų—beveik nieko nevertas. Kiekvienos sriovės artistai ar muzikai buvo meilesni tos idejos žmonėm. Žinant šitokį palinkimą juokinga but ir pradėti ginčus del pirmenybės.

Tačiau musų du dienraščiai: "Draugas" ir "Naujienos" sušilę ir vos pagaudami kvapą griebėsi vienus girti, o kitus be pasigailėjimo peikti. Abudu jie užsipuolė ypač ant Jaunosios Birutės, kuri yra taip sakant Sandaros dukrelė. Savo gi artimuosius "Draugas" ir "Naujienos" iškėlė į padangę. "Naujienos" pažymėjusios Jaunosios Birutės nuodemes apgailestauja, kadel šiai grupei buvo duota 20 minučių programe, tuom tarpu kaip katalikų kazumieriečių grupė gavo vos 10 minučių. Jos gavo tiek kiek jos išgalėjo užpildyti; but prašė daugiau ir daugiau but gavę. Niekas kazimierietėm laiko ir progų nepavydėjo. Bet vis vien "Naujienos" pažymėjo, jog vienuolyno grupė geriausia pasirodė, o Jaunoji Birutė prasčiau už patį pelėdos vaiką.

Ne tiek girdamiesi, kiek norėdami atitaisyti tyčia daroma J. Birutei skriaudą, mes padarysim keletą pastabų. Aukščiau suminėti dienraščių užmetinėjimai nėra džentelmoniškas pasielgimas. Tie vaikučiai ruošėsi per pusantro mėnesio ir nepaisydami į karščius kas antrą dieną lankydavo repeticijas. Drabužiai ir važinėjimai Jaunąjai Birutei kainavo keli šimtai dolerių. Jau jeigu jie nieko nebut atlikę, o tik pasirodę scenoj ir tai jau protingas žmogus jų perdaug neužsipultų. Bet savo dalį J. Birutė atliko neblogiau už kitus. Iš publikos susilaukė daugiau plojimų negu bile kurie kiti dalyviai. Chicagos "Daily Times" įdėjo "Lietuvių Dienos" milžinišką paveikslą su Jaunąja Birute ant scenos. Jeigu taip but viskas bloga, kaip rašo "D." ir "N." tai reikštų, kad publika ir svetimtaučių korespondentai yra kvaili. Apart to, Jaunoji Birutė pastatė virš šimto mažų ir didesnių šokėjų. Nors už tai reiktų jau sumažinti kritikos aštrumą.

Akyvaizdoj viso šito, mes tegalim padaryt tik vieną išvadą: broliai katalikai ir socialistai nemėgdami konkurencijos keršina net ir niekuom neprasikaltusiems vaikučiams, kurių vienintėlis noras buvo prisidėti kuom nors prie "Lietuvių Dienos" pasisekimo.

MUSŲ DIDVYRIAI ŽUVO NETOLI LIETUVOS!

Visai netikėtai nudžiugome—ir netikėtai visi nuliudome... Nudžiugome, kad musų lakunai kapitonas Darius ir Girėnas staiga pakilo nuo Amerikos žemyno ir leidosi į tolimą, savo mylimą Tėvynę. Ir netrukus visi nuliudome, liudnos žinios prislėgti...

Liepos 15 dienos rytą, apie 6 val., musų lakunai pakilo iš New Yorko (Floid Bennet aerodromo). Jiems buvo sunku pakilti su sunkiuoju lėktuvu ir tą pat momentą buvo pavojus. Bet gabios lakunų rankos laimingai ir gražiai atplėšė nuo žemės devynių tonų sunkumo lėktuvą "LITUANICĄ" ir nukreipė ją į tamsią dangaus mėlynę. Sunki "LITUANICA" skrido visu savo smarkumu, o ją kreipė ir valdė išmokslintas ir gerai patyręs kapitono Dariaus protas su įvairių mechanizmų pagalba.

Lakunai išskrido, visai nepaisydami, kad oras nebuvo palankus jų skridimui. Viršum Atlantiko vandenyno siautė didelė audra, o Airijoje liepos 16 d. smarkiai lijo. Viena valanda anksčiau musiškių lakunų išskridęs amerikonų lakunas Post' as buvo nusileidęs Vokietijoje ir pasakojo, kad viršum vandenyno siautė biauri audra su ledų kruša. Tai tokią **audrą laimingai įveikė Darius ir Girėnas, skrisdami per Atlantiko vandenyną!** Ir nežiurint to, **jie neišklydo iš savo kelio ir audringi vėjai nenubloškė jų lėktuvo, kaip tai padarydavo su kitais lakunais. Musiškiai laimingai nuskrido pro Berlyną ir, nuskridę toliau apie 80 mylių, staiga suglaudė tuos galingus savo sparnus...** Musų "LITUANICA" sudužo... Vienas vokiečių ukininkas liepos 17 d. 1 val. naktį girdėjo kažkokį trenksmą, kuris jam atrodė panašus į automobilio padangos (arba tajerio) sprogimą. Ir tik (Chicagos laiku apie vidunaktį) viena ukininkė beuogaudama rado nelaimingąjį lėktuvą. Pranešta policijai. Atvyko vietinio apskričio viršininkas, kuris pirmas suteikė radijo stotims tokių liudnų žinių.

Iš rastų lietuviškų laikraščių ir žemėlapių su pažymėjimais "New York-Kaunas" suprasta, kad nelaimė ištiko lietuvių lakunus. Jie krito į mišką, keturių mylių atstume nuo miesto Soldin; šis miestas yra maždaug 80 mylių atstume į žiemių rytus nuo Berlyno. Lėktuvas visai sudaužytas; propeleris atitrukęs; paties lėktuvo tik skeveldros liko, bet ir jos rasta toli išmėtitos. Medžiai aplink aplaužyti. Iš to viso sprendžiama, kad "LITUANICA" krito iš didelio aukščio. Gazolino tankas rastas tuščias: matyti, atkakli "LITUANICOS" kova su audromis ir vėjais išeikvojo visą gazoliną. Abu musų didvyriai staiga žuvo: vienas rastas sudribęs sėdynėje, o antras—lėktuvo griuvėsiuose. Šio, antrojo, kišenėje rasta dar deganti kišeninė elektros lemputė. Tokios tad gautos pirmosios liudnos žinios.

Šie musų padangių ereliai laimingai perskrido audringąjį Atlantiką, neiškrypo iš savo nematomojo kelio ir per 42 valandas buvo nuskridę jau apie 4500 mylių! Ir, štai jiems Lietuva beliko pasiekti vos už kokios poros valandų, nes liko nuskristi jau tik truputį daugiau kaip 300 mylių. O ten, jų mylimoje Tėvynėje, anstyvą rytmetį pirmųjų lietuvių Atlantiko nugalėtojų su dideliu džiaugsmu laukė jų brolių tauta. Vien Kauno aerodrome laukė apie 10,000 lietuvių. Bet, tartum koks baisus perkuno trenksmas, baisi žinia sudaužė visos musų tautos širdis, verčia lietuvius ašaroti ir kartu atnešė liudėsį visam pasauliui.

Taip. Musų lakunai amžinai suglaudė savo sparnus. Bet jau netoli savo Tėvynės! **Darius ir Girėnas pirmi iš lietuvių perskrido Atlantiko vandenyną ir jau buvo nuskridę toliau, negu Amerikos Lindberghas! Tolumo skridime nenutupiant jie nustatė naują rekordą!**

Taigi, lietuviai jau perskrido Atlantiką! Tik—deja nepasiekė Lietuvos... Mes tuo tarpu nežinome nelaimės priežasties.

Darius ir Girėnas apvainikavo musų tautą nauju garbingu laimėjimu—del to, kad perskrido didelį vandenyną. Bet jiems neteko pasidžiaugti tuo žygiu, kuriam taip aukojosi. Del to jiedu tapo tuo labiau žymesniais musų tautos didvyriais. Jų vardų neužmirš nei musų tauta, nei žmonija. Liudėkime del musų didvyrių žuvimo ir džiaugkimės del jų laimėjimo.

Gaila! Ne vienas iš musų liudėdamas įsivaizduoja sielvarto surakintą verkiančią kapitono Dariaus motiną... Nelaiminga motina: ji karštai meldėsi ir rami išlydėjo savo mylimą sunų, kylantį į padanges drauge su savo draugu Girėnu. Ji išaugino Lietuvai drąsų patriotą, kuris buvo didis savanoris: pirmą kartą savanoriu stojo į Amerikos kariuomenę per didįjį karą, antrą kartą savanoriu stojo jau į laisvos Lietuvos kariuomenę, kurioje išmoko valdyti sparnuotąją mašiną ir pasiekė kapitono laipsnį, ir trečią kartą savanoriu ryžosi apvainikuoti Tėvynę Lietuvą Atlantiko vandenyno pergalės vainiku. Ir jis drauge su savo draugu Girėnu pasiekė tą vainiką, bet neilgai džiaugėsi ta pergale! Juodasis Mirties Angelas augaubė musų mylimus drąsuolius savo juodaisiais amžinos ramybės sparnais...

Neverk, narsaus kapitono motule!... Tu davei Lietuvai didžios dvasios vyrą, kuris daug gražių darbų ir žygių įvykdė brangios savo Tėvynės naudai ir garbei. Aš mačiau ir žinau, kaip Tavo sunus Lietuvą mylėjo ir Jai ne vieną kartą aukojosi. Raminkis ir iškentėk tą smugį... Visa tauta reiškia Tau užuojautą ir kartu sveikina Tave, motule, nes sunelis ir jo draugas vistiek Atlantiką perskrido! Didžiuokis, vargše motina, ir valdyk savo skausmą! Mes visi su skausmu lenkiam prieš Tave savo galvas...

Kapitono Dariaus ir Girėno giminės ir artimieji nesuvaldo savo ašarų... Bet ir visi jų tautiečiai nuliudo... Ir aš pats nesitikėjau jums tokią liudną žinią paskelbti iš šios radio stoties, iš kurios ne kartą garsinau Dariaus-Girėno sumanytą žygį ir raginau įvertinti jų pasiryžimą.

Tik nežinau, kaip dabar jaučiasi tie asmenys, kurie savo piktais liežuviais, apkalbomis žeidė musų lakunų širdis. Daug nepadorių priekaištų girdėjau. Daugelis žemos doros asmenų gailėjosi skridimui paaukotų savo kvoterių ar dolerių. Patys lakunai tai išgirsdavo beveik kasdien. Toks kai kurių rėmėjų ir net nė vienu centu skridimo neparėmusių asmenų liežuviavimas privertė musų didvyrius išskristi, nepaisant blogo oro viršum vandenyno. Esant geram orui, lakunams nebutų pritrukę gazolino, nes audros be reikalo jį išeikvojo. Tad, jei ne pikti kai kurių tamsuolių liežuviai, Darius ir Girėnas, greičiausia, nebutų sulaukę tokio tragiško likimo. Ši nelaimė tegu nors ateičiai pamokina musų tamsuolius. Biaurus liežuviai per daug jau pliekia musų tautos didvyrius, visuomenės veikėjus ir atskirus žmones. Apkalbos ir šmei žimai dar niekad nedavė gerų vaisių. Nors ši skaudi pamoka tegu pataiso nesąžiningus musų tautiečius. Bet gal ir jų sąžinė šiandien nerimsta, gal ir jie nors dabar gailisi savo paklydimų.

Mes liudime Atlantiką perskridusių savo didvyrių. Bet jų žuvimas nesumažins lietuvių drąsumo ir pasiryžimo dideliems žygiams. **Pirmieji musų Atlantiko nugalėtojai nepasiekė Lietuvos. Tad kiti musų ereliai pasieks!** Amerikos lietuvių eilėse yra nemaža drąsuolių. Apie 30 musų lakunų krito su palaužtais sparnais ir ilsisi Lietuvos žemelėje. Šalia jų šiomis dienomis iškilmingai paguldyti Giltinės dalgio pakirsti Darius ir Girėno kunai. Liudi visa tauta, bažnyčių varpams graudžiai gaudžiant...

Kap. Darius ir lak. Girėnas perskrido Atlantiką ir pasiekė Lietuvą, bet jau... negyvi. O jie taip labai troško savo Tėvynę pasiekti... Ir, tikrai, lėktuvais Ją pasiekė, tik—deja—ne Dariaus ir Girėno rankos tuos lėktuvus valdė...

Mielas Stepai ir mielas Stasy! Lietuvai naują garbės vainiką nešdami, Jus skridote į Jos glėbį. Audringąjį Atlantiką nugalėję, jus kritote žemyn bet kartu aukštai iškėlėte savo tautos vardą. Esu tikras, kad Jus skrisdami dar tebesidžiaugėt savo laimėjimu... Jus kritot su vandenyno pergalės džiaugsmo šypsena... ir pailginot lietuvių lakunų kapų eilę... Bet Jus didį žygį atlikote! Dausose ilsėkitės ir žvelkite, kaip Jaunoji Lietuva ryžtasi naujiems žygiams ir liudi, taip staigiai Jusų netekusi...

SUDIEU, DIDVYRIAI...
SUDIEU!

NORĖJO NUDURTI MOTERIS MOTERĮ

Sirvintų gatvėj 63 nr. gyveno dvi draugės Elz. Strebienė ir O. Krumskaitė. Vieną syk jos susipažino su kažkokiu batsiuviu ir ji abi pamilo. Aišku, pradėjo tada tarp jų nesantaika ir peštynės. Ketvirtadienį O. Krumskaitė nutarė atsikratyti savo konkurentės. Prasidėjo tarp moterų peštynės. Pasekmėse—išdaužyti langai, o jų stiklais O. Krumskaitė susipiaustė rankas, kad net teko nugabenti į ligoninę. Ten perrišus žaizdą ji grįžo atgal ir pagriebusi peilį šoko nudurti E. Strebienę, kuri iš išgąsčio apalpo ir vėl greitajai pagalbai teko antrąją vežti į ligoninę.

Arėjas Vitkauskas.

DARBAS LAIMĖS!

Man širdyje pasidaro liudna. Nėra artimo žmogaus, su kuriuo galėtum nušviesti tyliuosius sielos kampelius, nors kartais didelis toks troškimas užauga. Žinau, kad greitai tokio žmogaus nerasiu, todėl aš paguodą randu darbe. Jis išgydi liudesį, jam atviriu tai, ko nėra kam kitam atverti. Ir bunu laimingas.

Dvasią jaudina smulkųs nepasisekimai ir nemalonumai, kurią sąšlavos susirenka nemaloniu sluoksniu ant jos, ir aš žinau, kad dvasią geriausiai nuvalys bičiulis darbas. Su juo pabuvęs aš išeinu vėl grynas ir krutinė laisvai kvėpuoja. Darbas — gydo.

Truksta kasdieniniams reikalams ir neramumas skverbiasi į dvasią. Bet aš imuosiu darbo, nes žinau, kad jis visą ką nugalės.

Taip, darbas visą nugalės! Aš juo tikiu.

"Klausyk' Kaimyne!
. . . geriau padarysi su gazu"

Nesirupink savo krosnimi nei žiemą, nei vasarą — įtaisyk dabar šildymą gazu!...

NEREIKĖS PELENŲ NEŠT, nei krosnies dabot, nei suodžių, ar troškinančių dumų gert—įtaisykite šildymą gazu. Nesvarbu koks lauke oras, kiekvienam kamdaryj smagu, mažiau bus peršalimų ir išlaidų daktarams. Šeimininkei pigiau kainuoja, ji greičiau apvalo namą, nes šildymas gazu palaiko namų švarą.

IŠNUOMUOKIT GAZINĮ PEČIŲ

Nereikalaujam Užstato

Galite dabar įtaisyti šildymą gazu neišleisdami nei cento įrengimui. Galite paimti Nuomon gazinį pečių už 10c į dieną (už didesnį — šiek tiek brangiau). Nuomą teks mokėt tik Rugsėjo mėn. Jei busite nepasitenkinę, atsiimsime gazinį pečių ir atitaisysim jusų krosnį.
Įtaisykit apšildymą gazu, o gausite atostogų nuo pečiaus kiaurus metus.

Paprasto Chicagos namo apšildymo gazu kaina sumažinta 61 nuoš. nuo 1921 m. Pasiteiraukit, kiek kainuos jums apšildymas gazu. Telefonas: 6000. Nejsipareigojat.

Namų Apšildymo Divisija
THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY
122 South Michigan Avenue and 11 Neighborhood Ofices

Kviečiame į Musų Metinį S.L.A. 36-os Kp. Išvažiavimą

ĮVYKSTA SEKMADIENY, RUGPIŪČIO-AUG. 6 DIENĄ, 1933.
ANTANO RAIBUŽIO FARMOJ

Tikėdami, kad Tamstai yra įdomios vasarinės pramogos, mes draugiškai jus visus užkviečiame į musų S. L. A. 36-tos kuopos **Metinį Išvažiavimą**, kuris įvyks sekmadieny, Rugpiūčio-August 6 dieną, š. m. A. Raibužio farmoj.

Reikia pasakyt, jog ši farma yra tikrai lietuviška: aplinkui graži pieva, miškas ir sodai. Čia galima ištikro pasidžiaugti gamta ir sodžiaus gyvenimu. Turėsime taipgi gerą muziką šokiams ir kitokią programą.

Visas šis perengimas kuopos nariams bus veltui.

Automobiliais reikia važiuoti: Archer Ave. iki Willow Springs Road, vėliau pasisukit dešinėn iki 83-čios gatvės, o šita pasukus į kairę važiuokit dar porą milių iki pat vietos. Pakeliui matysit iškabas.

Kurie neturi automobilių, galės važiuoti trokais, kurie stovės prie Sandaros ofiso, 814 W. 33rd Street, (buv. Universal State Banko name). Trokai apleis 12-tą val. iš ryto.

Laukdami Tamstos atvykstant į savo kuopos pikniką, pasiliekame su pagarba

Rengimo Komisija:
A. MIŠČIKAITIENĖ,
A. BRADČIULIS,
M. VAIDYLA.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Sveikatos Skyrius

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiuri
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija.

ADENOIDAI

Rašo **Dr. A. L. Yuška**, gydytojas ir chirurgas, Chicago, Illinois.

Gerklės dalis, kuri randasi viršuje gomurio ir užpakalyj nosies, yra vadinama nosine gerkle arba nosine kosere.

Sveiko žmogaus nosinės koserės užpakalinėje sienoje randasi dažnai priaugusių mažų lymphos audinėlių, kurie sudaro mažą kaupelę, vadinamą Luschka's trečiu tonsilu. Bet dažnai pasitaiko, kad, dėl kai kurių priežasčių pas vaikus tie lymphos audiniai peraugę pripildo visą nosinę gerklę arba koserę ir uždaro per nosį kvėpavimą. Tai yra vadinami peraugusiu Luschka's tonsilu arba adenoidais.

Priežastys, nuo kurių adenoidai perauga, yra neaiškios, dėlto ir apsisaugojimas yra neužtikrintas. Maž daug žinoma, kad prigimtis turi didelę įtaką, nes randasi tokių šeimynų, kad visi turi adenoidus. Dar yra pastebėta, kad šaltame klimate daugiau vaikų turi adenoidus, negu šiltame ir daugiausiai nuo trijų iki penkiolikos metų senumo; bet adenoidus gali turėti net trijų savaičių kudikiai arba suaugę žmonės. Vaikai turintieji adenoidus beveik visados serga kokia nors kita liga. Jie valgo be apetito, pilvelis atsakančiai nevirškina valgių, viduriai nuolatos užkietėję ir visados turi padidėjusius užnuodytus tonsilus. Ar tie aukščiau suminėti nenormalumai buna priežastim augimo adenoidų, ar adenoidai pagamina kitų organų nesveikatą, iki šio laiko dar nėra patikrinta.

Visokios ryšies nosies užkimšimai gali buti adenoidų augimo priežastimis: sulinkus arba kreiva nosies pertvara, kremzlių peraugos, padidėję turbinkauliukai, syphilo trečias laipsnis, škarletina, tymai, diphterija, kokliušas ir t.t.

Per ilgą laiką negydomi adenoidai pradeda gesti ir iš jų nuolatos sunkiasi tiršta, kraujuota gleivė.

Pamačius adenoidus turintį vaiką, lengvai galima tai pažinti. Jis turi lig atbukusią, išvaizdą, visados buna išsižiojęs, pastorėjusios lupos, iš šalių lig suspausta nosis, sumažėjusios šnervės ir dėl negalėjimo išsišnypšti, nosis perpildyta sutirštėjusia gleive. Vaikas, negalėdamas kvėpuoti per nosį, kalba per burną ir dėlto balsas buna visados neturintis lankstumo. Miegodamas knarkia, užtroškęs dažnai pabunda ir nuolatos nusispardo užklodus. Kadangi nosies gleivės įdegimas dažnai pasikartoja, jis visados kosti, čiauda, vidurių nevirškinimu bėdavoja, išbalęs, mažakraujas neturi normalaus svorio ir pagal metų senumo sulyginus su kitais vaikais buna fiziškai ir protiškai daug silpnesnis. Turintieji adenoidus vaikai dažnai buna nervuoti, vaikščiojant ar miegant raumenys trukčioja, patalinę prišlapina ir net pasitaiko, kad suserga nervų liga vadinama choreja (Saint Vitus Dance). Iš nosies kraujas dažnai bėga, paausyse ir pažandžiuose gručiolai (liaukės) pakyla, sutinsta. Adenoidai dažnai užkemša Eustachian trubelę; vaikų girdėjimas žymiai sumažėja ir kartais net vidurinė ausis užsinuodija. Tokiems vaikams buna vargas mokytis, nes jie negali girdėti visą tai, ką mokytojas sako.

Alsavimas per burną, ypatingai vaikų amžiuje, visados palieka nepageidaujamas pasekmes, kaip tai alsavimas per atdarą burną, siauras, aukštai išgaubtas burnos gomurys, netiksliai išsikraipę dantys, o viršutinio žandakaulio dantys išsikišę, veidas pailgas ir neturi normalės išvaizdos.

Gydymas vaistais adenoidų yra nepraktiškas ir tik mažas nuošimtis tepagydoma. Vienintėlis adenoidų išgydymas yra su chirurgijos pagalba. Operacija buna nepavojinga; patyręs gydytojas atlieka į dvi minutas laiko arba greičiau. Po operacijos yra atsargiau palikti vaiką ligoninėje per 24 valandas; labiausiai jei operacija yra daroma žiemos laiku, tai ligonis privalo vieną savaitę pabuti viduje (stuboje). Mažas nuošimtis operuotų adenoidų gali vėl atgauti, ypač tokiems vaikams, kurie yra silpni, ligoti ir neprisilaiko higienos taisyklių. Tokiame atsitikime gali buti reikalinga antra operacija.

Praleidus apie keturias savaites po išėmimui adenoidų, vaikai gali lengvai kvėpuoti per nosį, bet iš įpratimo jie vaikščioja išsižioję ir vis kvėpuoja per burną. Tokiame atsitikime tėvai privalo persergėti ir raginti vaiką kvėpuoti per nosį, o ne per burną. Miegančius vaikus reikia pratinti gulėti ant šono, o ne ant nugaros.

LIETUVOS VALDŽIA PAREIŠKĖ UŽUOJAUTĄ ŽUVUSIŲ LAKUNŲ GIMINĖMS

Washington, D. C. liepos mėn. 18 d. — Lietuvos Respublikos Prezidentas per Užsienių Reikalų Ministeriją pavedė Lietuvos Pasiuntinybei Washington'e pareikšti žuvusių lakunų kap. S. Dariaus ir S. Girėno giminėms sekančio turinio užuojautą:

"Daug drąsuolių mėgino perskristi Atlanto vandenyną; daug jų žuvo jo bangose; tik nedaugeliui pavyko nugalėti oro erdves tarp Europos ir Amerikos žemynų. Tarp tų nedaugelio drąsuolių yra ir Jusų sunus. Dėja, nugalėję Atlantą, nemanė, kad nelaimė laukia jų netoli tėvynės sienų. Lietuvos Vyriausybė kartu su visa Tauta liudi del tragiškos didvyrių mirties ir reiškia Jums širdingiausią užuojautą. Tesuramina Jus viltis, kad jų didvyriškas žygis yra įrašytas Lietuvių Tautos širdyje ir amžiais bus gyvas. Jų didžio žygio nepamirš Tėvynė, kurios garbei paaukojo savo gyvybes.

Antanas Smetona,
Respublikos Prezidentas."

Washington, D. C., liepos mėn. 22 d.—Del tragiškos kap. S. Dariaus ir S. Girėno mirties Lietuvos Pasiuntinybė Washington'e gavo visą eilę užuojautos raštų bei telegramų. Užuojautą pareiškusiųjų tarpe Kubos Ambasados nariai (Lietuvos Pasiuntinybės kaimynai), Lenkijos Ambasadorius, Rumunijos Pasiutinys, Vokietijos Charge d'Affaires, Columbia Universiteto prof. Clarence A. Manning, "An Excursion to Lithuania" autorius Mr. A. A. Sacks, Gdynia America Line vice prezidentas Mr. C. Krebs ir Amerikos Ukrainų Nacionalė Sąjunga.

Ypač yra pažymėtinas Amerikos Ukrainų Nacionalės Sąjungos telegramos turinys, kurios vertimas lietuvių kalba čia paduodamas:

"Ukrainų kilmės amerikiečiai liudi del narsių lietuvių lakunų kapitono Stepono Dariaus ir Stasio Girėno tragiškos mirties. Jų gimtojo krašto meilė tebėra mums inkvėpimas mylėti pavergtąją Ukrainą, kurios likimas daug kartų buvo sujungtas su Lietuvos likimu. Del jų mirties prie pat Lietuvos sienų, jų žuvimas juo labiau yra skaudesnis. Prašome priimti šį liudėsio bei užuojautos pareiškimą ir malonėti apie tai pranešti Lietuvos Vyriausybei Kaune. Ukrainų Nacionalės Sąjungos vardu: Nicholas Murashko, pirmininkas, Dmytro Halychyn, užrašų sekretorius, Roman Slobodian, finansų sekretorius."

Washington, D. C. liepos mėn. 22 d.—Šiandien Washington'e prasidėjo Šešioliktas Tarptautinis Geologijos Kongresas. Į šį kongresą buvo kviesti ir Vytauto Didžiojo Universiteto, Kaune, atstovai. Universitetas, neturėdamas galimybės siųsti į kongresą specialių atstovų, prašė Universitetui atstovauti Lietuvos Ministerį Washington'e p. B. K. Balutį. Ministeriui išvykus į Lietuvių Dieną Chicagoje, Universiteto atstovo pareiga buvo pavesta atlikti Pasiuntinybės sekretoriui Mikui Bagdonui.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ WASHINGTON'E.

CHICAGIEČIAI STATYS PAMINKLĄ MUSŲ LAKUNAMS PAGERBTI

Liepos mėn. 26 d. Lietuvos Konsulate įvyko musų lakunų Dariaus ir Girėno skridimo rėmėjų komiteto ir fondo globėjų bendras susirinkimas. Posėdį atidarė ir vedė komiteto pirm. adv. Vasalis, sekretoriavo P. Jurgėla.

Susirinkimas ejo liudna nuotaika, visi dalyviai jautė gedulą del musų didvyrių žuvimo. Visų dvasia buvo prislėgta del didžios lietuvių tautos tragedijos.

Buvo plačiai tartasi del tinkamo musų didvyrių pagerbimo. Kadangi tie musų didvyriai buvo chicagiečiai—Chicagos miesto gyventojai, čia mokinosi, iš karo tarnybos grįžę čia gyveno, skraidė, čia gimė idėja skristi iš Amerikos į Lietuvą, čia susidarė pirmasis ir vyriausias skridimo rėmėjų komitetas ir fondas, iš čia ėjo visa skridimo idėjos propaganda, čia įvyko pirmoji Lietuvių Aviacijos Šventė, čia buvo taisoma "LITUANICA," čia įvyko to lėktuvo krikštynos, iš čia musų lakunai pakilo skristi, atsisveikinę su savo giminėmis, ir čia lakunų žuvimą labiausiai apraudoja kap. Dariaus motina ir abiejų musų didvyrių seserys, broliai, giminės ir artimieji lakunų draugai ir bendradarbiai,—tad **nutarta Chicagoje statyti amžiną ir reikšmingą paminklą Dariaus ir Girėno žygio atminimui įamžinti.** Del paminklo projekto bus tariamasi su Lietuvos skulptoriais-menininkais. Paminklas turėtų buti pastatytas per metines lakunų žuvimo sukaktuves. Konsulas A. Kalvaitis apsiėmė parašyti visų kolonijų skridimo rėmėjų komitetams laiškus, ragindamas nestatyti vietoje menkos vertės paminklėlių, bet vieningai remti chicagiečių pastangas pastatyti gerą ir menišką paminklą. Paminklui statyti fonde jau yra $246 dol.

Taip pat nutarta rupintis surengti Chicagos mieste viešą rinkliavą paminklo fondui padidinti ir šį rudenį surengti Chicagoje Lietuvių Aviacijos Šventę, kurioje dalyvautų lietuvių lakunai. Išrinkti atstovai: adv. Vasalis (Vasiliauskas), red. L. Šimutis, inž. B. Simokaitis ir p-lė S. Bernotaitė, kurie kreipsis pas aukštus valdžios atstovus, prašydami leidimo surengti Chicagoje viešą rinkliavą.

Skridimo fondo globėjai (kon. Kalvaitis, kun. A. Vaičiunas, red. L. Šimutis, adv. K. Gugis ir bank. J. Krotkus) ir toliau veiks, kaipo paminklo statymo fondo globėjai. Vyriausias skridimo rėmėjų komitetas pasivadino komitetu lakunų paminklui statyti. Į šį komitetą pakviesti dar keli veikėjai, ir dabar komitetą lakunų paminklui statyti sudaro: adv. R. Vasalis—pirm., kap. P. Jurgėla—sekretorius, kons. A. Kalvaitis, p. Kalvaitienė, kun. I. Albavičius, inž. B. Simokaitis, p. Kirienė, p-lė Gaižaitė, p-lė S. Bernotaitė, adv. Lidikauskas, A. Zymontas ir A. Vaivada.

Fondo reikalais kreiptis prašoma į Lietuvos konsulą (100 E. Bellvue St.), komiteto reikalais—pas pirmininką (100 N. La Salle St.) arba pas sekretorių (6908 S. Artesian Ave.).

P. Jurgėla,
komiteto sekretorius.

GRAŽI RADIO PROGRAMA ŽAVĖJO KLAUSYTOJUS

Progresas (pažanga), kurią turi progos kiekvienas civilizuotas žmogus naudotis: mokslu, gyvenimo patogumu ir linksmybėmis. Štai gyvename laikuose, kada žmogui mylinčiam koncertus arba kitokius muzikališkus parengimus, nebereikia eiti į svetainę jų ten klausyti, bet juos galima girdėti besėdint minkštoje sofoje savo namuose. Tai yra elektros jiega, radio išradimas!

Taip ir preeita antradienio vakare, kaip tai buvo malonu ir žingeidu pasiklausyti Lietuvių Radio Koncerto, kuris buvo perduotas iš stoties WGES, pastangomis Peoples Furniture Co. krautuvių. Ištikrųjų buvo gražu tą valandėlę praleisti besiklausant gerai išsilavinusių dainininkų dainuojant solos, duetus ir kvartetus kuriuos dainavo ponia H. Bartush, O. Skeveriutė, A. Čiapas ir kiti. Taipgi graži muzika ir įdimios kalbos suteikė daug graužaus ir įdomaus pasiklausymo. Šį sykį kalbėjo Dr. Kavarskis, M. D. Taipgi gražųs ir atatinkami programo vedėjo patarimai ir nurodymai suteikė klausytojams daug ko žingeidaus pasiklausyti. Tai labai gražu, kad Chicagiečiai lietuviai turi tokią įstaigą, kaip Peoples Furniture Kompanija, kuri prisideda mums lietuviams pagelbėti eiti su progresu.—**Svetys.**

DR. NAIKELIS SUGRĮŽO IŠ MALONIŲ ATOSTOGŲ MICHIGAN VALST.

Ne vienas, bet su nauja širdies drauge.

Mus berneliai buriais renkas
Nosis pakabinę,
Kietai spaudžia draugų rankas
Skausmą surakinę.
Rodos žodį tarti bijos,
Ar paslėpti nori,
Jog neliko jų brolijos—
Žuvo tikslai dori.
Jog jų ištikimas vadas
Ir "cnatų" globėjas
Metė juos—merginą vedas:
Nunešė jį vėjas.

Taigi matote kaip mizerniškai jaučiasi musų berneliai, pusiau šiokie, pusiau kitokie. Dalykas tame, jog jų prezidentas sugrįžo iš atostogų Mackinack Island, Mich. kur praleido visą medaus mėnesį su gražia ir jauna žmona. Tiesa, jis daugiau nėra prezidentu; pats pasitraukė. Bet istorijoj jis pasiliks žinomas kaipo pirmutinis ir paskutinis garsios nekaltų bernelių draugijos prezidentas.

Nors kaikurie, kaip matot, ir nepatenkinti, tačiau visi Chicagos lietuviai sveikina Dr. S. Naikelį su nauju stonu ir linki jam kuodidžiausios laimės.—**R.**

AMERIKOS LIETUVIŲ EKONOMINIO CENTRO PRANEŠIMAS

Gerbiami Tamstos:

Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro Turizmo Sekcija skaito savo pareiga kreipti draugų vaizbininkų domesį ir per spaudą lietuvių visuomenės atydą į žemiau nurodytus nenormalius apsireiškimus:

Amerikos lietuviai prieškariniais laikais daugumoje pasiekdavo šią šalį per Vokietiją ir per Vokietijos uostus Bremeną ir Hamburgą. Del to musų žmonės ir dabar tebėra tos nuomonės, kad tarytum nėra kito kelio tarpe Lietuvos ir Amerikos kaip tik per Vokietiją. Bet toks galvojimas yra didelė klaida ir yra skriauda kaip pačiam keleiviui taip ir Lietuvos reikalams. Jau trys metai kaip Amerikos Ekonominis Centras stengiasi įtikinti visus tuos keleivius, kurie vyksta iš Amerikos Lietuvon ar iš Lietuvos Amerikon, kad **lietuviams tinkamiausias juros kelias yra tik per Klaipėdos uostą,** taigi tų kompanijų laivais, kurios siunčia laivus į Klaipėdą kaip tai: Švedų laivų kompanija, Skandinavų laivų kompanija, Cunard laivų kompanija (anglų) ir Scantic American Line (amerikonų). Kas yra važiavęs į Klaipėdą, tas žino visus patogumus tokios kelionės ir negalima lyginti su trankymosi po Vokietijos gelžkelius. Blogiausias betgi yra vokiečių agresyviškumas, kurį patyrė lietuviai keleiviai. Apie tai liudija kad ir šie faktai:

a) pernai metą Lietuvos jaunimas norėjo pasitikti iš Amerikos atvykusius svečius Virbaliaus-Eitkunų gelžkelio ruože,—bet vietos vokiečiai pakėlė skandalą ir vos muštynės nejvyko;

b) šią vasarą vokiečių laivų kompanija paleido laivą "BERLYN" Klaipėdos link. Prisiartinus prie Klaipėdos iš "BERLYNO" pasipylė Hitlerininkų ir komunistų propagandos lapeliai....

štai ką gauname važiuodami vokiečių laivais. Amerikos vaizbininkai privalo pakelti balsą. Kiekvienas lietuvis keleivis privalo iš laivakorčių agentų reikalauti, kad jam siulytų tik tokius laivus, kurie veža į Klaipėdą, o ne tokius laivus, kuriuose įžeidžiama lietuvių tautiniai jausmai.

Dr. P. Puskunigis,
Am. Liet. Ek. Centro Pirm.

PLEČIASI STREIKAI PENN. ANGLIŲ KASYKLOSE

Streikuojantieji tikisi, jog prez. Roosevelt ateis jiems į pagelbą.

Pittsburgh, Pa.—Vaakrinėj Pennsylvanijos daly staiga iškilo visuotinas angliakasių streikas. Nors šiam laikui nejvyko jokių smarkių sumišimų, tačiau vietinė policija yra pasirengusi prie kovos. Dideli buriai angliakasių apstojo Frick Coal Co. ir laiko triukšmingus mitingus. Čia taipgi įvyko ir kruvinų susirėmimų. Penki streikuojantys sužeisti.

Kasyklas apleido ir Vesta Coal Co. darbininkai, skaičiuje 800. Cambria apielinkėj arti tukstančio angliakasių metė viską ir prisidėjo prie streikuojančių.

Tokiu budu visai vakarų Penn sylvanijai gręsia visuotino streiko pavojus. Angliakasiai tikisi, jog prez. Roosevelt atkreips į juos domę ir privers savininkus pakeisti darbo sąlygas.

LENKAI DARO ŽVALGYBĄ VOKIETIJOJE?

Berlynas.—Vokietijos oro ministerijos žiniomis, 5 lenkų karo lėktuvai buvo perskridę per Pamarį į Vokietijos pusę ir skraidę vokiečių teritorijoje ilgiau kaip valandą. Volffo žiniomis, vokiečių vyriausybė pareiškianti Lenkijos vyriausybei griežčiausią protestą prieš šį sienos peržengimą.

Garsinkitės "SANDAROJE"

Išmainykite Savo Seną Prosą

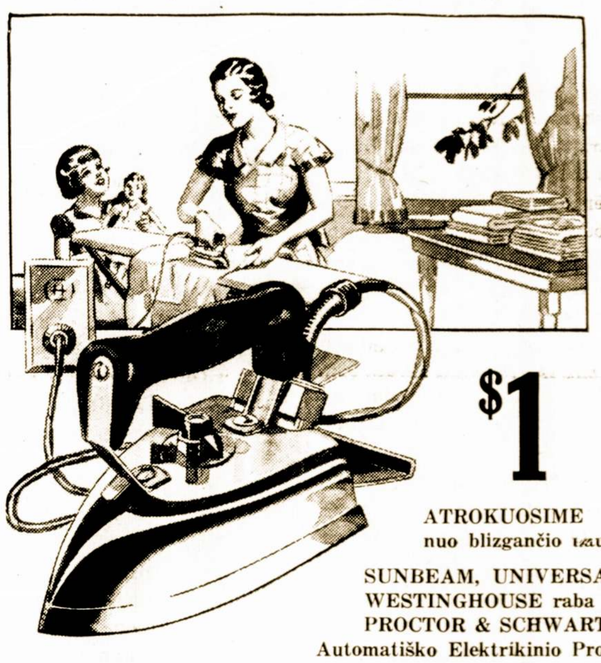

$1

ATROKUOSIME
nuo blizgančio tvaujo
SUNBEAM, UNIVERSAL, WESTINGHOUSE raba PROCTOR & SCHWARTZ Automatiško Elektrikinio Proso

MODERNIŠKI ELEKTRIKINIAI PROSAI išprosina daug lengviau ir greičiau negu prosai padaryti keletą metų atgal. Jie yra daug lengvesni svarume—lengviau vartojami ir padaro darbą daug greičiau. Šilumą galima automatiškai pakelti del prosijimo sunkių lininių dalykų ir rubų . . . arba sumažinama del lengvesnių rubų ir vasarinių dresių. EDISONO PATARNAVIMO garantuojami.

$1 Įmokėti—Likusius Kas Mėnesį.

Del Retailerių Occupational taksų visos kainos virš 25 centų paminėtos musų skelbime bus paaukštintos maždaug ant 2%.

Electric Shops

Vidurmiesty—72 W. Adams St.—132 So. Dearborn St.
Visi Telefonai RANdolph 1200. Lokalas 1215

Broadway—4562 Broadway
Logan Square—2618 Milwaukee Ave.
Irving Park—4833 Irving Park Blvd.
Madison-Crawford—4231 W. Madison St.
Ashland—4834 So. Ashland Avenue
South State—3460 So. State Street
Englewood—852 West 63rd Street
South Chicago—2950 E. 92nd St
Roseland—11116 So. Michigan Ave.
2745 Lincoln Ave.
3400 Southport Ave.
5912 N. Clark St.
2013½ N. Western Ave.
2413 N. Cicero Ave.
3542 W. 26th St.
6248 S. Kimbark Ave.
5601 S. Lowe Ave.

Perkant išsimokėjimo planu pristatymo mokestis yra pridedamas.

DUODAME FEDERALIUS KUPONUS

PROGRESS FURNITURE CO INC

3222-24-26 So. Halsted Street
Tel. Victory 4226

J. KALADINSKAS, J. ROMANAS—Vedėjai

Didelė, saugi, patogi ir teisingų kainų lietuvių krautuvė Chicagoje.

ČIA YRA užlaikoma rankandai, kaurai, radios, refrigeratoriai, pianai, plovyklės, šlavikai, pečiai, radio tubos, rekordai ir visos kitos namų reikmenys.

Parduodame už pinigus ir ant lengvų išmokėjimų.

RIMBAS

MĖNESINIS SATYROS IR KRITIKOS ŽURNALAS

Jo leidėju ir Redaktorium yra buvęs ilgus metus Sandaros Centro Sekretorius ir "Sandaros" Redaktorius K. J. Paulauskas.

Ar matei "Rimbą?" Ar skaitei kas jame yra parašyta? Jei ne, tai dėk konvertan 10c su savo antrašu ir pasiųsk jam, o jis tuoj pas tave pribus. Prenumerata metams tik $1.00. Užsiprenumeruok jį, gausi daug linksmų skaitymų.

"RIMBAS"

256 W. Third St. So. Boston, Mass.

Chicagoje

PANELĖ JUOZAITYTĖ VYKSTA LIETUVON TOLIMESNĖM STUDIJOM

P-LĖ IRENA JUOZAITYTĖ

Keli mėnesiai tam atgal, mums teko rašyti apie šią pavyzdingą lietuvaitę, Ireną Juozaitytę, kuomet ji baigė Chicagoje aukštesnę mokyklą. Mes pabriežėme, kad yra gera lietuvaitė, pasižymėjo mokykloje ir apart to viso, ji yra gabi šokėja.

Dabar mums tenka pažymėti faktą, kad ji rengiasi siekti tolimesnio mokslo šokių bei muzikos srityje. Bet vietoje toliaus mokytis šokių čia Amerikoje, ji nusprendė vykti Lietuvon ir ten įstoti į vailstybinę baleto mokyklą tolimesnėm studijom. Jeigu ji čia mokintusi, butų gerai, bet tas reikštų, kad šioji talentinga lietuvaitė, anksčiau ar vėliau, galės dingti svetimtaučių bangose, kaip daugelis lietuviško jaunimo jau yra dingę. Bet kuomet ji nusprendė siekti aukštsenio mokslo Lietuvoje, yra viltis, kad ji dar labiau prigis musų lietuviškame gyvenime.

P-lė Irena Juozaitytė yra musų plačiai žinoma daktaro-dentisto A. Juozaičio dukrelė ir ji vyksta ir apsigyvens pas savo dėdę kapt. A. Jakimą, kuris tarnauja Lietuvos kariuomenėje, aviacijos skyriuje. Ji išvyksta apie pabaigą šio mėnesio, drauge su p-le Rugyte, kuri mokytojauja "Saulės" gimnazijoj, ir kuri atvyko Amerikon aplankyti savo tėvelius.

Linkime Irenai geriausio pasisekimo jos tolimesnėse studijose ir tikime, kad ji mums, kurią gražią dieną, gražiai pašoks, tik gal ne Chicagoje, bet Kaune ar Vilniuje.—**Muzikų Matas.**

IR VĖL P-LĖ ELENA SADAUSKAITĖ DAINUOS PER RADIO.

Ji dainuos šį kartą Peoples Fur. Co. Radio valandoj, antradienio vakare, iš stoties W. G. E. S.

Dar prieš Lietuvių Dieną į Chicagą atvyko rytuose pagarsėjusi dainininkė iš Scranton, Pa., p-lė Elena Sadauskaitė. Ji chicagiečiams buvo nežinoma, bet, anot to priežodžio — auksą ir iš pelenų greit galima išskyrti. Taip buvo ir čia. Jai vos atvykus į Chicagą, tuojaus Lietuvių Dienos programo Komitetas ją pakvietė dalyvauti Lietuvių Dienos programe. Iš pirmo pasirodymo p-lė Sadauskaitė gražiai save užsirekomendavo ir nuo tos dienos nepraėjo nei vienas svarbesnis viešas parengimas be radio valanda, kad ši lakštingala nebutų buvus pakviesta. Ją chicagiečiai taip pamilo, kad visą šį laikotarpį ji veik kiekvieną dieną, vienur ar kitur turi dainuoti.

Sekantis jos pasirodymas bus ateinantį antradienio vakarą, Peoples Furniture Co. Radio valandoje, nuo 7:00 iki 8:00 val. vakare, iš stoties W. G. E. S. Taigi, turintieji radio, chicagiečiai ir apielinkių kolonijų lietuviai, kuriuos Peoples radio valandos bangos pasiekia, nepamirškite užsistatyti savo radio ir išgirsti šią žymią ir musų mylimą dainininkę panelę Elenutę Sadauskaitę. BM.

IŠ MOTERŲ APŠVIEOS DARBUOTĖS

Lietuvių Moterų Dr-jos Apšvietos susirinkimas įvyks Antradienyj, Rugpiučio 1 d. 1933, 8 v. v., Sandaros svet., 814 W. 33rd St. Visos narės esat pageidaujamos skaitlingai dalyvauti, nes yra labai svarbių tarimų. Kadangi praėjusis susirinkimas neįvyko, nes narės nesusirinko, tai dabar kviečiamos atsilankyti. —**Sekretorė.**

LIETUVIŲ DIENA GERAI PAVYKO

žmonių susirinko apie 50 tukstančių; visur buvo kimšte prisikimšę. Programas buvo įvairus ir turtingas—susidėjo iš dainų, muzikos, šokių ir sporto.

Jau nekartą teko rašyti apie Lietuvių Dieną Chicagos Pasaulinėj Parodoj, liepos 16 d., 1933. Praeityje rašėme kas bus, dabar jau tenka pasakyti, kas buvo. Kitaip sakant, dabar tenka pasigirti ir pasididžiuoti atliktais gražiais darbais, ir apgailėstauti bei atsiprašyti lietuvių visuomenės už netaktiškus musų pasielgimus.

Kas gero ir gražaus.

Prie Lietuvių dienos buvo uoliai rengtasi: sudaryta iš apie 700 didžiulis choras, iš virš šimto orchestras ir keturios grupės šokėjų (Jaunojo Birutė viena pasirodė virš šimto šokėjų skaičiuje) ir visa eilė pirmaeilių dainininkų-solistų.

Choras, orchestras ir solistai, bendrai imant, savo užduotis atliko gerai. Ypatingai gerai pasižymėjo p. J. Babravičius ir netikėta viešnia p-lė Elena Sadauskaitė, iš Scranton, Pa. Tai yra geriausi musų dainininkai Amerikoje. Rodos jų klausytumės dieną ir naktį ir neatsibostų.

Šokėjai, bendrai imant, taipgi atliko gerai savo uždavinius. Nors musų vietiniai dienraščiai pasiskubino išgirti savuosius ir išpeikti Jaunąją Birutę, bet penkt desėtkai dalyvių liudija, kad birutiečiai pasirodė gražiausiai. Kad tai yra tiesa, tai ir tas faktas liudija, kad anglų dienraščių reporteriai nutraukė paveikslą visų dalyvių tuo metu, kada Jaunoji Birutė buvo ant estrados.

Kalbėtojai—Liet. Min. p. B. Balutis, prof. Alfred Senn'as ir kt. gražiai kalbėjo ir, kurie galėjo girdėti jų kalbas, darė gero įspudžio. Visa tos dienos nelaimė buvo ta, kad lietuviai, šioje taip svarbioje dienoje, turėjo ypatoje pono Mastausko, ne pirmininką—programo vedėją, bet klauną. Tiesa, jis, p. Mastauskas, nedėvėjo klauno drabužių, bet jojo elgimąsis-kalba pralenkė ir klauną. Dar laimė nors tiek, kad kuomet programo dalis buvo siunčiama per radio, pranešėja buvo ponia Gugienė ir už ją netenka lietuviui rausti, kaip už pirm. p. Mastauską.

Taigi, ant kiek katalikų srovės veikėjai ir programo dalyviai—dainininkai, muzikantai, šokėjai, etc. užsipelno garbės, ant tiek jų balsais pastatyto pirm. elgėsis nužemina jųjų vardą.

Trukumai.

Didesniuose parengimuose be trukumų apsieiti veik nėra galima, taigi jų pasitaikė ir Lietuvių Dienoje. Blogiausia tai, kad prisėjo pradėti Lietuvių Dienos programą be lietuviškos vėliavos. Nors vėliaus komitetas sugriebę skylėtą, purviną vėliavą ir iškėlė, bet lietuvius tik labiau nužemino, kadangi jie tokioje svarbioje dienoje neturėjo nei žmoniškos savo tautinės vėliavos. Antras blogas dalykas, tai kad žmonės, pirkusieji ženklelius, tikėdamiesi turėti rezervuotą sėdynę, turėjo stovėti užpakalyje. Tai atsitiko delto, kad publika pradėjo rinktis į Hall of Science 3-4 valandomis ankščiau negu kad buvo manyta-skelbta. Pav. programas prasidėjo 2-rą val. po pietų, bet apie 12 val. jau buvo užimtos visos sėdynės. Tačiau, jeigu kom. ir tvarkdariai butų atvykę ankščiau, butų buvę galima tą betvarkę prašalinti.

Tačiaus, atmetus tuos visus trukumus, galima sakyti, kad Lietuvių Diena puikiai pavyko, nes publikos, vien lietuvių susirinko apie 40,000 ir programas buvo gražus ir įvairus ir todel Chicagos lietuviai gali pasididžiuoti.

Pasaulinės Parodos Komiteto Banketas irgi Pavyko.

Pasaulinės Parodos Komitetas, liepos 17 d., Knickerboker viešbutyje, suruošė ir banketą, kuris irgi pavyko. Žmonių prisirinko apipilnė viešbučio salė. Kalbėjo Liet. Min. p. Balutis ir kiti; dainavo p-lė Elena Sadauskaitė ir p. J. Babravičius. Kadangi ta diena buvo liudniausia lietuvių tautos gedulo diena, tai kalbos ir dainos buvo pašvęstos žuvusiems lietuvių tautos didvyriams—kapt. S. Dariui ir leit. S. Girėnui.

PUIKUS ADVOKATŲ DRAUGIJOS BANKETAS

Trečiadienio vakare, liepos 19 d., Shoreland viešbutyje Lietuvių Advokatų Associacijos pastangomis suruoštas banketas, kuris puikiai pavyko, nors ir įvyko mažas nesusipratimas tarpe Vanagaičio ir rengėjų. Nors žmonių prisirinko daugiau, negu kad rengėjai tikėjosi, bet iš prie žasties kapt. Dariaus ir leit. Girėno tragingos mirties, dalyviuose viešpatavo liudna nuotaika.

GRAŽUS SANDARIEČIŲ DRAUGIŠKAS VAKARĖLIS

Antradienio vakare, Sandaros svet. įvyko vietos sandariečių ir draugų draugiškas vakarėlis, kuriame dalyvavo gražus burelis sandariečių, jųjų vietos draugų ir svečių iš kitų kolonijų ir iš Lietuvos. Apart šokių buvo ir programėlis. Kalbėjo vietinis sandarietis p. Al. Micevičius, pittsburghietis p. P. Pivarunas ir viešnia iš Lietuvos E. Martinkienė. Dainavo p. Stasys Rimkus ir panelė Elenutė Sadauskaitė, iš Scranton, Pa., kuri šiuom tarpu vieši Chicagoje pas savo sesutę. Tai netikėta viešnia, kuri savu gražiu soprano balseliu užžavėjo susirinkusius. Tai tikra lakštutė, kurios galėtume klausytis dieną ir naktį ir nenubostų. Ji sudainavo net tris kurinius, už ką publika ją apdovanojo gausiais aplodismentais ir pasižadėjo atsilankyti kiekviename parengime, kur tik ji pasirodys. Už Elenutės daineles ir dalyvavimą vakarėlyje, sandariečiai ištaria nuoširdų ačių. Taipgi ačių p. Rimkui ir panelei Josephine Schultz, kuri akompanavo muzikalinei programo daliai.

Nuo pereito balandžio 7 dienos, kuomet pirmą kartą pasirodė alus, iki paskutinių dienų Amerikoj išgerta 3,021,600,000 stiklų alaus. Išviso per tą laiką parduota 8,324,472 bačkos alaus Kuo toliau, tuo labiau šis gėrimas ima patikti žmonėm.

DARIUS IR GIRĖNAS

Mums yra labai liudna, kad musų drąsus lakunai, kap. Steponas Darius ir leit. Stasys Girėnas, nepasiekė laimingai Kauną ir negali su kitais džiaugtis vaisiais savo nerviško žygio. Jie abudu buvo jauni, ir galėjo dar ilgą laiką laimingai gyventi, ir žymiai prisidėti prie pakėlimo garbės savo tautos. Tačiau abejotina yra, kad jų pasisekimas butų padaręs tokio gilaus įspudžio pasauly kaip jų nelaimingas likimas—kad pakreiptų pasaulio jausmus jų ir Lietuvos pusėn taip žymiai. Kiekvienas pasisekimas gimdo užvydą. Daug tautų, kurių drąsus lakunai dingo, neatsiekę tikslo, gilumoj savo širdies užvydi Lietuvai tos garbės, kurią Darius ir Girėnas jai suteikė, bet nelaimė tą užvydą nustumė šalin, ir žmoniškumo jausmai pagimdė nuoširdžią užuojautą taip lakunų šeimoms kaip ir Lietuvai.

Darius ir Girėnas mirė atsiekę tikslą. Jie parodė drąsą, reikalingą pasaulio lakunams. Jie parodė pilną žinojimą oro navigacijos. Jie nugalėjo okeane pasitaikiusias audras. Jie gerai žinojo kelią ir skrido taip tiesiai, kaip ir geriausiai patyrę lakunai. Jeigu ne baisi audra Karaliaučiaus apielinkėj, ir nebutų pristigę gazolino, jie butų pasiekę Kauną iš kalno nustatytu laiku.

Kaipo lakunai jie stojo eilėse geriausių pasauly. Žino tą ir įvertina visas pasaulis, ir kaip tokių pasaulis gailisi. Garbė jų yra amžina. Jie pastatė Lietuvą eilėse orą užkariavusių tautų. Aukštesnio tikslo niekas atsiekti negali. Tai musų didvyriai!

—**Juozas J. Hertmanavičius.**

Dieninis ir Naktinis Patarnavimas

PAVLAVIČIA UNDERTAKING CO.

INCORPORATED

Pilnas Laidotuvių Patarnavimas $75 ir augš.

HENRY W. KECKER

Licensed Embalmer

3238 So. Halsted Street Chicago, Ill.

Tel. Victory 4088

TEL. REPUBLIC 8340

SENIAUSI LIETUVIŲ GRABORIAI CHICAGOJE

Čia pigesnės kainos, nes daugiau prityrimo.
Nežiurint kur gyvenate musų ypatiškas, ištikimas patarnavimas visuomet prieinamas už
NAUJĄ ŽEMESNĘ KAINĄ.
Kiekvienam pagrabui musų koplyčia su vargonais dykai. Nuliudimo valandoje nepamirškite mus pašaukti, REPUBLIC 8340. Musų patarnavimu busite patenkinti.

Juozapas Eudeikis ir Tevas

5340 SO. KEDZIE AVENUE

(Neturime sąryšių su firma tuo pačiu vardu)

LIETUVON

PER HAMBURGĄ

Mųs nesupanti laivai suteikia progą patogiai keliauti by kuriuo metų sezonu.

Į ABI PUSI, NEW YORK-KAUNAS, TREČIA KLASE $173.50

Savaitiniai išplaukimai. Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Hamburgo. Informacijų kreipkitės į vietinius agentus arba

HAMBURG-AMERICAN LINE

177 N. Michigan Ave., Chicago

DABAR GALITE MAŽIAUSIA KAINA NUSIPIRKTI SAU

Plovyklą

Peoples

Furniture Co.

Krautuvėse

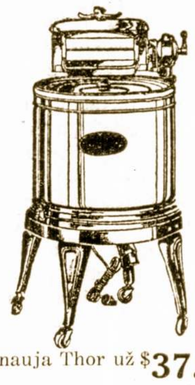

$70 nauja Thor už $37.00

$75.00 nauja One-Minute už $39.50

Naujausio padarymo Maytag už $69.50

$85 nauja Thor už $49.75

$80 nauja Voss už $44.50

ir daugybė kitų panašių bargenų dabar galite rasti šiose krautuvėse. Todel malonėkite pasiskubinti pasipirkti, pakol čia taip žemos kainos.

PEOPLES

FURNITURE CO.

Krautuvėse

2536-40 W. 63rd St.

Corner Maplewood Ave.

4179-85 Archer Ave.

Corner Richmond Street

Chicago, Ill.

Garsinkitės

"SANDAROJE"

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

GRABORIAI

Phone Lafayette 3572

J. Liulevicius

Graborius ir Balsamuotojas

Patarnauju Chicagoj ir apielinkės miestukuose.

Didelė graži Koplyčia pagrabams dykai.

4092 Archer Avenue, Chicago

Tel Yards 1138

Stanley P. Mažeika

LIETUVIS GRABORIUS

Automobilius galima gauti visokiems reikalams.

3319 Auburn Av., Chicago

ADVOKATAI

JOSEPH J GRISH

Lietuvis Advokatas

4631 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 2800

Rez. 6515 So. Rockwell St.
Rel. Republic 9723

A. A. OLIS

ADVOKATAS

100 N. La Salle St., Room 2221
Telephone Randolph 0332
Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.
3241 South Halstod Street
Telephone Victory 0562

7—9 vak. apart Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios

LIETUVIAI GYDYTOJAI
(Amerikos Liet. Daktarų Draugijos Nariai

Phone: Hemlock 7828

Dr. C. K. Kliauga

DENTISTAS

2420 West Marquette Road
Arti Western Ave.

Valandos:
Nuo 9:30 ryto iki 8 val. vak.

Tel. Republic 2266—Hemlock 2010

Dr. K. Drangelis

DENTISTAS

2403 West 63rd Street
Kampas 63rd ir Western Ave.

Phone Canal 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v.
Ned. ir Seredoms pagal sutartį.
Rez.: 6628 So. Richmond St.
Tel. Republic 7868.

Dr. P. Z. Zalatoris

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytais
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytais

Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

Dr. Strikol'is

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel: Boulevard 7820
Namų Tel: Prospect 1930

Phone Victory 2514

Dr. A. J. Zimontas

Seniausias Lietuvis

DENTISTAS

3252 South Halsted Street

Phone Grovehill 1595
Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 11 ryto; nuo 2 iki 4 p. p. ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

DR. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2422 West Marquette Road
Cor. 67th St. ir Artesian Ave.
CHICAGO, ILL.
Šeštadieny ir Trečiadieny po piet pagal sutarima.

LIETUVIAI GYDYTOJAI

Phone Victory 7188

DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS

3243 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Telefonai: Boulevard 5913
ir Boulevard 5914

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį
756 W. 35th Street
N. E. kampas 35th ir Halsted Street

A. K. Rutkauskas, M.D.

4442 South Western Avenue

Tel. Lafayette 4146

Valandos: Nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak.

Dr. Karl Nurkat

(NURKAITIS)

Akiniai pritaikomi atsakančiai.

3514 So. Halsted Street

PRANEŠIMAS

Dr. Margerio

Persikėliau į erdvesnę ir patogesnę vietą
3325 SO. HALSTED ST.
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare.
Šventadieniais nuo 10 iki 12
Phone Boulevard 8483

Kaipo lakunai jie stojo eilėse geriausių pasauly. Žino tą ir įvertina visas pasaulis, ir kaip tokių pasaulis gailisi. Garbė jų yra amžina. Jie pastatė Lietuvą eilėse orą užkariavusių tautų. Aukštesnio tikslo niekas atsiekti negali. Tai musų didvyriai!

—**Juozas J. Hertmanavičius.**

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

Pigus Butas

Padoriam žmogui, kuris prižiurėtų namą—kreipkitės pas

J. J. HERMANAVIČIŲ
814 West 33rd Street

"BIRUTĖ" JUNIOR BEACH PARTY

The Club of Birute Junior, at Brighton Park had its first Lithuanian beach party this season. It was held July 6th, at the 55th beach. The results were very good. Everything possible was done to have a real Lithuanian outing. It was easy to locate because there was a Lithuanian flag, and colors flowing gently in the breeze of the Lake over the jolly group of Lithuanian youngsters. In the eve they played Lithuanian games, sang songs and told a story. Thanks to all those who attended.

—**Tony Plienis.**

REMKIME SAVUOSIUS

Gerbiami Sandariečiai ir "Sandaros" skaitytojai, ...remkime tuos biznierius ir profesionalus, kurie garsinasi "Sandaroje" nes mes tik vienas kitą remdami ir kooperuodami pergyvensim šią depresiją ir susilauksim geresnių laikų.

SANDAROS RED. ir ADM.